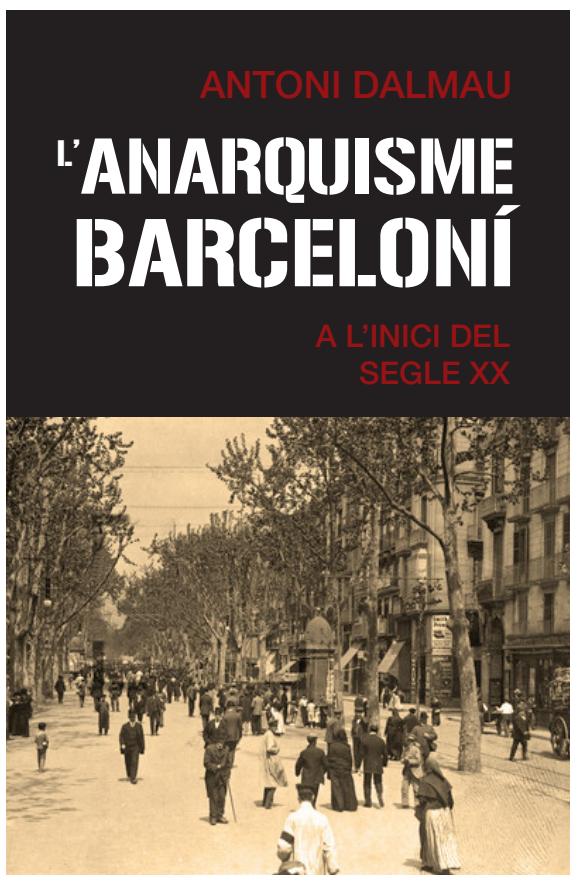

L'ANARQUISME BARCELONÍ A L'INICI DEL SEGLE XX

d'Antoni Dalmau

Edició en català i en castellà

» L'Ajuntament de Barcelona i l'Editorial Base publiquen *L'anarquisme barceloní a l'inici del segle XX*, d'Antoni Dalmau, obra pòstuma quan es compleixen onze mesos de la seva mort.

» A través de la mirada lúcida i penetrant d'Antoni Dalmau —especialista en l'estudi de l'obrerisme i la violència social en el canvi del segle XIX al XX—, aquest llibre es converteix en l'obra definitiva sobre el crispat inici del segle XX en el moviment llibertari.

» L'objectiu de la publicació és convidar el lector a endinsar-se en la història de l'anarquisme barceloní en una època marcada per la lluita obrera, la violència, la repressió, la corrupció policial i les tensions socials, en el marc d'una societat convulsa.

» El dimecres 14 de desembre, a les 18.30 hores, tindrà lloc la presentació del llibre al Saló de les Cròniques de l'Ajuntament de Barcelona. Hi participaran Rafael Jorba, periodista, i Pere Gabriel, historiador i catedràtic emèrit d'Història Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona.

L'atemptat del 1896 al carrer dels Canvis Nous va deixar Catalunya en una situació feble i va desencadenar una gran batuda repressiva, amb 558 presos —quantitat documentada—, entre els quals figuraven 15 dones, si bé es calcula, aproximadament, que van ser entre 600 o 700 persones, més 5 afusellats al Castell de Montjuïc. Aquests presos van romandre tancats al llarg de molts mesos, sense interrogatoris ni judicis. Uns altres van ser deportats a França o Anglaterra. Aquesta situació va debilitar les societats i els grups d'afinitat llibertària. És per aquest motiu que l'anarquisme barceloní a Catalunya va entrar al segle XX amb una fragilitat extrema.

L'any 1900 va arribar l'indult dels empresonats, però amb l'obligació d'exiliar-se, fins que de mica en mica van anar tornat. Va ser a partir d'aquest moment que el moviment anarquista va tornar a sortir a escena renunciant a les bombes i a les explosions. Les seves reivindicacions prenen forma a partir del sindicalisme revolucionari sobre la base de les societats obreres. Però també ho van fer a través de la convocatòria de vagues obreres, seguint el model iniciat en la darrera dècada del segle XIX, però també arran de la formació de la Federació de Societats de Resistència de la Regió Espanyola (FSORE), que feia servir l'element de la vaga generalment en benefici de l'emancipació obrera i que va representar l'inici de la defensa dels seus drets.

«Trist marasme»,

«Desorientació evident»,

«Travessa del desert»,

«Desintegració».

Amb aquestes paraules els principals intel·lectuals i anarquistes de l'època van definir els inicis dels

moviments vaguístics. Aquest fracàs va suposar un temps de crítica. Va ser en aquest moment que es va iniciar l'activitat de noves plataformes com el Centre d'Estudis Socials (a Barcelona), l'activisme, un nou dinamisme cultural, l'aparició d'ateneus i de centres obrers, l'interès pel retorn a la natura, les escoles racionalistes, la projecció de l'Escola Moderna, la literatura obrerista, el gust pel teatre i el floriment del modernisme, l'espiritisme i el lliure pensament, entre altres disciplines. Pel que fa al teixit humà, noves generacions es va alinear amb veterans com Cardenal, Castellote, Herreros o Miranda, que formaven part de diferents organismes com el Centre d'Estudis Socials, la Lliga dels Drets de l'Home, el grup 4 de Mayo barceloní, l'Alba Social o l'Avenir, i van contribuir al sorgiment d'una nova força sindical com Solidaridad Obrera o la Confederació Nacional del Treball (CNT).

D'altra banda, alguns dels membres van optar per afegir-se a l'ideari del controvertit Alejandro Lerroux i del Partit Radical.

Antoni Dalmau, autor de llibres destacats com *El procés de Montjuïc* i *El cas Rull*, entre d'altres, ens mostra els focus de l'anarquisme barceloní en els primers anys del nou segle i la trajectòria dels homes que van dirigir-lo, uns homes que en general van defugir de forma expressa la via terrorista, si bé van haver de conviure amb els rebrots violents protagonitzats per Joan Rull i pel francès Maurice Bernardon.

Antoni Dalmau i Ribalta

(Igualada, 1951-2022) va ocupar diversos càrrecs institucionals i va publicar una vintena de llibres, fonamentalment novel·les i assaigs. Va guanyar el premi Crítica Serra d'Or amb el llibre *Pels camins de la història d'Igualada* (1985) i el primer premi Nèstor Luján de Novel·la Històrica amb *Terra d'oblit: El vell camí dels càtars* (1997), del qual s'han fet catorze edicions i que ha estat traduït a diverses llengües, i el premi Fiter i Rossell de Novel·la amb *Primavera d'hivern* (2005). Va col·laborar amb diversos mitjans informatius i va traduir nombrosos autors francesos i belgues. Presidia la Fundació Teatre Lliure - Teatre Públic de Barcelona.

En el terreny historiogràfic es va ocupar àmpliament de la divulgació del catarisme medieval, al qual va dedicar dues novel·les, dues obres d'història i una guia de viatges. Posteriorment va emprendre una àmplia recerca al voltant de la Barcelona del tombant de segle XIX-XX, els moviments socials i el fenomen de la violència. Fruit d'aquest treball va ser el llibre *El cas Rull: Viure del terror a la Ciutat de les Bombes, 1901-1908* (2008) i la publicació de diversos articles en revistes especialitzades.

TEMES DEL LLIBRE

I. EL CENTRE OBRER D'ESTUDIS SOCIALS DE BARCELONA (1904-1908)

Un antecedent fallit: el Círculo Obrero de Estudios Sociales (Barcelona, 1893)

Sobre el grup 4 de Mayo

Naixement

Les bases teòriques

Els promotors i dirigents

El finançament i les primeres activitats del Centre

El Comitè Antimilitarista

Prensa: *Espartaco*, *El Mismo*, *El Nuevo Espartaco*

Temps de trasbals

Les relacions entre anarquistes i lerrouxistes

La Lliga de Defensa dels Drets de l'Home (Barcelona, 1905)

La fractura entre anarquistes i lerrouxistes

Noves campanyes del Centre d'Estudis Socials

L'atracció persistent del lerrouxisme (segon semestre del 1907)

Clausura governativa i silenci definitiu

ANNEX I. Reglament del Centro Obrero de Estudios Sociales

ANNEX II. Juntas del Centre Obrer d'Estudis Socials

II. ELS DIRIGENTS DEL CENTRE OBRER D'ESTUDIS SOCIALS

Josep Agustí Arbós i Buxó, àlies *Pinet*

Joan Bassons i Sells

Eladio Bernal Cid

Francisco Cardenal Ugarte

Mariano Castellote Targa

Rosendo Esteve i Morell

Manuel Galdón Crespo

Tomás Herreros Miguel

Vicenç Jordana i Gratacòs

Celestí Magí i Zaragoza

Josep Mas-Gomeri

Francisco Miranda Concha

Enric Pujol i Ambròs

III. NOVES NOTÍCIES SOBRE MAURICE BERNARDON, EL QUÍMIC DE LES BOMBES

(Barcelona, 1903-1905)

Els orígens i l'àmbit familiar

Un assassí precoç?

Arribada a Barcelona

Les «fórmules medicinals» i la «pirotècnia»

Processat per la bomba de la rambla de les Flors Expulsió

Activitat terrorista a Itàlia Retorn a França

Els darrers anys

IV. EL ROSTRE DE LA REPRESSIÓ: L'INSPECTOR ANTONI TRESOLS (1853-1931), ÀLIES

VINAGRET

Un comissari semianalfabet

El procés de Montjuïc

El governador Ossorio y Gallardo

Agència Tresols. Agència de policia privada

V. LES ALTRES POLÍCIES. CAOS I INSEGURETAT A LA BARCELONA DEL CANVI DE

SEGLE (XIX-XX)

Els comissaris especials francesos

El fons documental francès

Una agència alemanya?

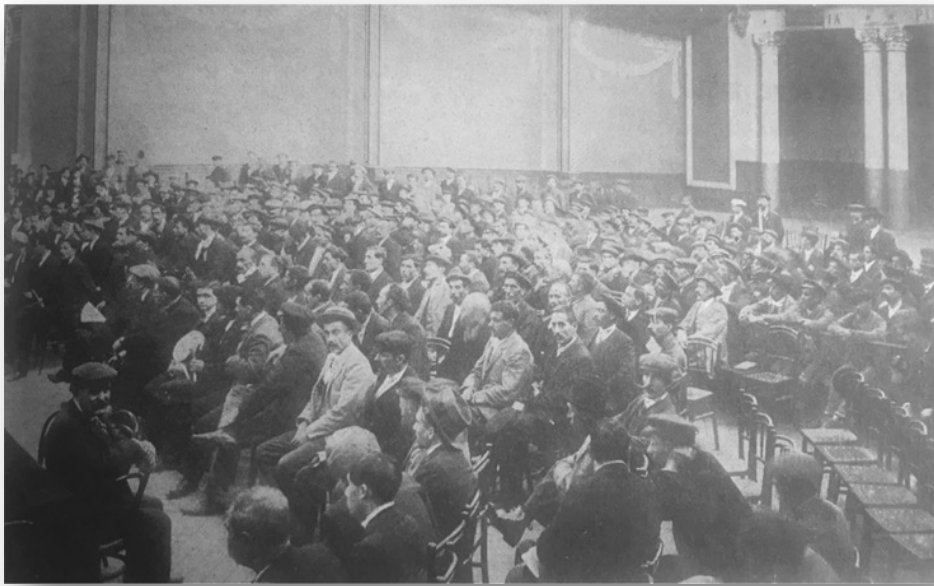
Un comissari italià

Al servei de la reina regent

La policia de Mr. Arrow

Informadors a l'ambaixada espanyola de París

Informadors i agents judicials

Congrés de la CNT, 1910.

Exemplar del calendari de la publicació
Tierra y Libertad, pàg. 150.

Barraques de llibres de vell, pàg. 155.

Per a més informació:

<http://ajuntament.barcelona.cat/barcelonallibres/>

Laura Santaflorentina / tel.: 699 061 244 / c/e: laurasantaflorentina@gmail.com